

Predmet C-21/24**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda****Datum podnošenja:**

12. siječnja 2024.

Sud koji je uputio zahtjev: Juzgado de lo Mercantil n.º 1 de Zaragoza (Trgovački sud br. 1 u
Zaragozi, Španjolska)**Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:**

10. siječnja 2024.

Tužitelj:

CP

Tuženik:

Nissan Iberia S. A.

Predmet glavnog postupka

Zahtjev za prethodnu odluku – Zabranjeni sporazumi – Članak 101. UFEU-a –
Direktiva 2014/104/EU – Naknada štete zbog povrede prava tržišnog natjecanja –
Rok za podnošenje tužbe za naknadu štete – Zastara

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

Naknada štete zbog povrede prava tržišnog natjecanja – Primjena nacionalnog
propisa kojim se prenosi europska direktiva na tužbe za naknadu štete podnesene
nakon njezina prenošenja, ali koje se odnose na činjenice nastale prije njezina
prenošenja – Obvezatnost podnošenja tužbe za naknadu štete – Rok zastare za
njezino podnošenje – Računanje roka zastare – Prednost upravnih odluka o kazni
– Problematika njihove objave

Prethodna pitanja

1. Postoji li pravni temelj u pravu Unije za razlikovanje mogućnosti od obveze podnošenja tužbe za naknadu štete zbog povrede prava tržišnog natjecanja ili je naprotiv oštećena osoba treba podnijeti nakon što dozna ili se razumno može očekivati da je doznala za činjenicu da je pretrpjela štetu zbog te povrede i za identitet počinitelja, a u tom trenutku počinje teći rok zastare?
2. Treba li, kako bi se sudu mogla podnijeti tužba za naknadu štete, pričekati pravomoćnost sudske odluke o kazni ili, naprotiv, ako u cijelosti objavljena odluka Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia (Državno vijeće za tržišta i tržišno natjecanje, Španjolska (CNMC)) sadržava identitet počinitelja povrede o kojoj je riječ, njezino točno trajanje i proizvode na koje je utjecala, treba smatrati se da tužba za naknadu štete može podnijeti sudovima i počinje teći rok zastare?
3. Treba li objavu cjelovite kazne na službenoj i javnoj internetskoj stranici CNMC-a smatrati jednakovrijednom službenoj objavi sažetka odluke Europske komisije u *Službenom listu Europske unije* u svrhu početka tijeka roka zastare, uzimajući u obzir to da odluke Državnog vijeća za tržišta i tržišno natjecanje postaju službene tek objavom na službenoj internetskoj stranici?

Navedene odredbe prava Unije

UFEU: članci 101., 102. i 267.

Direktiva 2014/104/EU Europskog parlamenta i Vijeća o određenim pravilima kojima se uređuju postupci za naknadu štete prema nacionalnom pravu za kršenje odredaba prava tržišnog natjecanja država članica i Europske unije: osobito njezin članak 22. stavak 1.

Uredba Vijeća (EZ) br. 1/2003 o provedbi pravila o tržišnom natjecanju koja su propisana člancima 81. i 82. Ugovora

Presude Suda C-637/17, C-267/20, C-453/99, C-557/12, C-295/04 i C-298/04, rješenje Suda C-199/22 i mišljenje C-605/21

Navedene odredbe nacionalnog prava

Constitución Española (španjolski Ustav): članak 9. stavak 3., članak 24. stavak 1. i članak 117. stavak 1.

Ley de Enjuiciamiento Civil (Zakon o građanskom postupku): članak 22., članak 43. i članak 455. stavak 1.

Ley de Defensa de la Competencia (Zakon o zaštiti tržišnog natjecanja): članci 13. i 74. te prva prijelazna odredba

Código Civil (Građanski zakonik): članak 1902. i članak 1968. stavak 2.

Real Decreto-ley 9/2017 de 26 de mayo, por el que se transponen directivas de la Unión Europea en los ámbitos financiero, mercantil y sanitario, y sobre el desplazamiento de trabajadores (Kraljevska uredba sa zakonskom snagom 9/2017 od 26. svibnja kojom se prenose direktive Europske unije u područjima financija, trgovine i zdravstva te o upućivanju radnika)

Presude Tribunalala Constitucional (Ustavni sud, Španjolska) 19/2008 i 192/2009

Presude Tribunalala Supremo (Vrhovni sud, Španjolska) 651/2013, 926/2023, 947/2023, 528/2013, 511/2018, 112/2022, 434/2021 i 780/2021

Presuda Audiencije Provincial de Zaragoza (Provincijski sud u Zaragozi, Španjolska) 118/2023

Sažet prikaz činjenica i glavnog postupka

- 1 Osoba CP podnijela je protiv društva Nissan Iberia S. A. tužbu za naknadu štete zbog kupnje vozila, u skladu s kaznom koju je tuženiku izreklo Državno vijeće za tržišta i tržišno natjecanje (u daljnjem tekstu: CNMC).
- 2 Sud koji je uputio zahtjev tvrdio je da je za takvu tužbu nastupila zastara jer je smatrao da je tužbu trebalo podnijeti nakon što je CNMC svoju odluku u cijelosti objavio na svojoj službenoj internetskoj stranici i da nije trebalo čekati njezinu pravomoćnost.
- 3 Audiencia Provincial de Zaragoza (Provincijski sud u Zaragozi) djelomično je prihvatila žalbu podnesenu protiv odluke tog suda u dijelu koji se odnosi na činjenicu da nije nastupila zastara za podnošenje tužbe te je smatrala da rok zastare počinje teći od pravomoćnosti CNMC-ove odluke na temelju presude Tribunalala Supremo (Vrhovni sud).

Ključni argumenti stranaka glavnog postupka

- 4 Tuženik pita je li protivno pravu Unije i njezinoj sudskoj praksi tumačiti nacionalno pravno pravilo na način da rok zastare u području tužbi za naknadu štete koja je nastala zbog protutržišnih postupanja ne počinje teći službenom objavom cjelovite upravne odluke o kazni koju je donijelo nacionalno tijelo za tržišno natjecanje, iako se ta odluka o kazni pobija u sudskom postupku.
- 5 Isto tako, u pogledu načelâ pravne sigurnosti i zabrane retroaktivnosti propisa, pita koje propise treba primijeniti u slučaju tužbi za naknadu štete podnesenih nakon stupanja na snagu Direktive 2014/104/EU i propisa kojim se ona prenosi (Zakon o zaštiti tržišnog natjecanja) koje se odnose na činjenice ili upravne odluke koje prethode stupanju na snagu tih propisa, kada rok zastare koji se primjenjuje na takve tužbe na temelju ranijeg uređenja nije istekao.

Sažet prikaz obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku

- 6 Na temelju sudske prakse Suda Europske unije koja se odnosi na zabranjene sporazume o kamionima, u Španjolskoj je došlo do odstupanja u pravnoj teoriji i sudskoj praksi u pogledu retroaktivne primjene Direktive o naknadi štete i rokovima zastare, kao i u pogledu mogućnosti pozivanja na Direktivu o naknadi štete *contra legem*.
- 7 Prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev, rješenje bi bilo razlikovati prednost prethodne odluke tijela za tržišno natjecanje od roka zastare. U tom smislu smatra da, nakon presude C-267/20, u području zastare za podnošenje tužbi za naknadu štete zbog postupanja protivnih pravu tržišnog natjecanja, rok zastare ne može početi teći dok oštećena osoba ne dozna ili se može očekivati da je doznala za (a) postojanje povrede, (b) postojanje štete, (c) postojanje uzročne veze između njih i (d) identitet počinitelja povrede. Međutim, iako se u nacionalnoj sudskoj praksi smatra da nakon objave odluke o kazni u Službenom listu počinje teći rok od pet godina za podnošenje tužbe, on odstupa od roka o kojem je ovdje riječ.
- 8 U svakom slučaju, ističu se određene prepreke za primjenu tog roka zastare. Kao prvo, ne postoji nijedno pravno pravilo kojim bi se za podnošenje tužbe zahtijevala pravomoćnost prethodne odluke tijela za tržišno natjecanje. Nadalje, na temelju izmjene Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja iz 2007., više ne mora postojati prethodna upravna odluka kojom se utvrđuje da je postupanje protivno tržišnom natjecanju kako bi se sudu mogla podnijeti tužba. Međutim, osobe oštećene povredama zabrana protutržišnih postupanja mogu protiv počinitelja izravno podnijeti tužbu sudovima kako bi ostvarile svoja prava, neovisno o istragama ili odlukama tijela za tržišno natjecanje.
- 9 Kao drugo, pojavljuje se problem upoznatosti oštećenih osoba s odlukom. U tužbama za naknadu štete nastale zbog zabranjenih sporazuma proizvođača motornih vozila, *dies a quo* u teoriji treba biti trenutak objave upravne odluke. U tom trenutku u kojem je poznato postojanje povrede, konkretno se utvrđuju počinitelji, trajanje protupravnog postupanja te se može utvrditi nanošenje štete. Međutim, uzimajući u obzir brojne tužbe podnesene diljem Španjolske, neovisno o postupku kažnjavanja koji je pokrenuo CNMC, koji trenutak treba poslužiti kao polazište za podnošenje tužbe: objava odluke na CNMC-ovoj internetskoj stranici, CNMC-ovo priopćenje za tisak, priopćenje odluke široj javnosti u medijima na nacionalnoj razini ili pravomoćnost presude Tribunala Supremo (Vrhovni sud) kojom se potvrđuje kazna? Osim toga, treba uzeti u obzir to da se presuda kojom se potvrđuje kazna ne objavljuje u priopćenju za tisak ni u Službenom listu ni na javno dostupnim internetskim stranicama, nego u sudskoj bazi podataka za koju građanstvo ne zna da postoji.
- 10 U pogledu početka tijeka roka zastare za podnošenje tužbe za naknadu štete pojavljuje se dvojba treba li kao polazište poslužiti datum objave upravne odluke o kazni, koja uvijek ne postoji s obzirom na to da se naknada štete može

zahtijevati u neovisnom građanskom postupku, ili datum kad je ta odluka postala pravomoćna.

- 11 Audiencia Provincial de Zaragoza (Provincijski sud u Zaragozi) naginje tumačenju da rok zastare za podnošenje sudske tužbe za naknadu štete počinje teći u trenutku objave odluke o kazni, ne dovodeći u pitanje to da se taj rok nakon pokretanja građanskog postupka može obustaviti kako bi se saznali ishodi uzastopnih presuda koje se mogu donijeti u sudskim postupcima u okviru upravnog spora.
- 12 Druga bi mogućnost bila smatrati da rok zastare počinje teći na datum na koji odluka o kazni postane pravomoćna. Međutim, ovdje nastaje problem jer postoje dva različita sudska postupka: građanski postupak u okviru kojeg se podnosi tužba za naknadu štete i upravni spor u kojem se pobija upravna kazna, uz posljedičnu opasnost da se u pogledu istih činjenica donesu proturječne sudske odluke.
- 13 S druge strane, postavlja se pitanje u skladu s kojim propisom treba urediti zastaru u pogledu tužbi za naknadu štete podnesenih nakon stupanja na snagu propisa kojim se prenosi Direktiva 2014/104/EU, ali koje se odnose na djela počinjena ili odluke donesene prije njezina stupanja na snagu.

RADNI DOKUMENT